

0	2	4	6	8	10	13	16	19	22	25	28	31	34	37	40	43	46	49	52	55	58	61	64	67	70	73	76	79	82	85	88	91	94	97	100

MAATALOUS

Karitsanliha menee kuin kuumille kiville. On mukava tuottaa sellaista, mille on kysyntää. **LAMPURI PEPPI LAINE**

Tehoviljely ja ympäristönsuojelu sopivat samaan pakettiin

Mikkolan tilalla rajattiin jyrkät, polveilevat rantakaistat suojavyöhykkeiksi. Niiden hyödyntäjiksi hankittiin lampaita, joista vähitellen tuli yksi tilan pää-tuotantosuunnista.

SALO (MT)
Kalliit tuotantopanokset käytetään siellä, missä ne tuottavat parhaiten, ja hankalasti viljeltävät alueet jätetään tehokkaan tuotannon ulkopuolelle. Tässä Salon Halikossa asuvien **Peppi** ja **Marko Laineen** toiminta-ajatus, joka yhdistää talouden ja ympäristönsuojelun toimivaksi pakettiksi.
Idean muuttuminen käytännöksi on vaatinut aikaa, päähäilyä ja monta harkittua valintaa.

Kasvintuotannolla aloitettiin...
Laineiden tilakokonaisuus koostuu Pepin kotitilasta, Mikkolasta, sekä Markon joen vastarannalta ostamasta Muntolasta. Yhteensä peltoa on viljelyssä noin 190 hehtaaria. Metsäalaa on 240 hehtaaria.

Laineet tapasivat aikanaan agronomiopintojen merkeissä. Reilut 15 vuotta vierähti kaupunkilaisina muissa töissä. Sukupolvenvaihdos Mikkolan tilalla tehtiin 2006.

Tilalla oli luovuttu lehmistä jo kaksi sukupolvea aiemmin. Pepin isä keskittyi kasvintuotantoon ja kokeili monenlaista torajyvistä syysöljykasveihin.

Syysvehnä ja nurminadan siementuotanto sopivat tilan oloihin hyvin, ja niiden viljelyä nuoret jatkoivat. Lisäksi tuotetaan muun muassa mallasohraa, öljykasveja ja kauran siementä. Alkuvaiheen tärkein päätös oli suojavyöhykkeiden perustaminen.

Peltojen läpi mutkittellee kaksi jokea, jotka kulkevat syvissä, mutkittelevissa uomissa.

Kilometrien pituisten poimuilevien rantojen kyntö oli työlästä ja kasvinsuojeluruiskutusten teko kallistelevalle maastossa hankalaa. Näistä ongelmista Peppi halusi eroon.

”Ottiin isän kanssa mitta ja lähdettiin merkitsemään 25 metrin suojavyöhykkeitä. Isä veti rantaan päin, minä pelloille.” Vanhan talonpoikaisen ajattelutavan mukaan suojakaista oli hyvän pellon hukkaamista.

...karjatilaksi päädyttiin

Aluksi suojavyöhykkeiden kasvusto niitettiin ja paalattiin. Omaa kalustoa ei ollut, joten työ oli naapurien ehtimisen varassa. Sekin turhautti, ettei paaleille oikein löytynyt käyttöä.

Niinpä tilalle tulivat itsekulkevat niittokoneet, lampaat.

Ensін niitä oli parikymmentä, mutta näin pieni lauma ei selvinnyt urakasta. ”Hukkuivat

KARI SALONEN

Kosteikon rakentamisessa tehtiin yhteistyötä WWF:n kanssa.

ruohoviikkoon”, Peppi sanoo. Pikku hiljaa lauma kasvoi. Tänä vuonna helmi-maaliskuussa karitsoi jo 85 uuhia. Toinen, 40 uuhien poikimiskausi on ajoitettu heinäkuulle.

Karitsanliha myydään pääasiassa suoraan asiakkaille. Menekki on niin hyvä, ettei mainostamiseen ole ollut tarvetta.

Kun suojavyöhykesopimuksen uusi kausi alkoi, Laineet lisäsivät ja levensivät kaistoja

huomattavasti. Ne eivät enää ole hukkaamaa vaan tärkeä osa tilan kotieläintuotantoa.

Leveämmät vyöhykkeet ovat aitaamisen kannalta kätevämmät ja antavat paremman suojan eroosiota vastaan. Viljelyyn jäävät pellot ovat nyt entistä paremman muotoisia.

Riistä viihtyy rannoilla ja kosteikossa
Suojavyöhykkeiden ympäristövaikutus näkyi lumien sulaessa selvästi. Pellon pinnalla näkyi nyt kirkasta sulamisvettä.
”Kun näitä vielä kynnettiin, vesi lohkoι maata mukanaan ja kaivoi isoja uria”, Peppi kertoo. Ravinteiden ja maa-aineksen

joutumista vesiin estetään myös tilalle rakennettujen kahden kosteikon avulla. Niiden suunnittelussa ja rakentamisessa auttoi WWF, Marko kertoo ja toteaa yhteistyön olleen erittäin toimivaa.

Riistä viihtyy joen rannoilla ja kosteikoissa. Vanha peltopyykanta on elpynyt ja runsastunut. Marko vaalii peltopyyt ja kosteikkojen sorsia pyytämällä jatkuvasti alueen pienpetoja, kuten supikoiria.

Innokas metsästäjä viljelee myös riistapeltoja ja ruokkii peuroja ja kauriita.

Tilan monimuotoisuutta kasvattaa yhteistyö paikallisen mehiläistarhaajan kanssa. Pölytyspalvelusta hyötyvät molemmat osapuolet.

Patenttitiratkaisuja ei ole

Kun Laineet kertovat ratkaisustaan, he korostavat moneen otteeseen, että valinnat ovat aina tilakohtaisia. Mikä sopii yhdelle, ei välttämättä ole lainkaan toiselle sopiva ratkaisu.

Kotieläintuotanto sitoo aivan eri tavoin kuin kasvintuotanto. Peppi lopettikin pari vuotta sitten työnsä MTT:llä ja siirtyi päätoimiseksi viljelijäksi.
Marko on edelleen töissä tilan ulkopuolella. ”Toistaiseksi”, hän sanoo. Tohtorismiehestä tulee vielä jossain vaiheessa maajussi.

SATU LEHTONEN
www.mikkolantila.com

Peppi ja Marko Laineen lampailla on uudessa lampolassa lokoisat olot.

Pelloilta mieluummin laatua kuin määrää

» Suorakylvö säästää polttoainetta ja työtä sekä parantaa maan rakennetta.«

kaura, kevätvehnä ja öljykasvit. Puitavaa riittää tasaisesti moneksi viikoksi.

Nurminadan olki paalataan lampaiden rehuksi ja sen odelma laidunnetaan syksyllä.

Varjoisia ”metsäpeltoja” on jätetty luonnonhoitopelloiksi.

Peltoja kynnetään vain vähän. Esimerkiksi rypsin ja rapsin sänkeä ei kynnellä koskaan vaan seuraava kasvi suorakylvetään. Samoin tehdään ohran jälkeen, jos puintijälki on siisti.

Suorakylvö säästää polttoainetta ja työtä sekä parantaa maan rakennetta, Marko toteaa. Tosin se myös lisää syysitoisia rikkakasveja, joten torjuntaineet on valittava tarkkaan.

Mikkolan tilalla on sitouduttu 30 prosentin talviaikaisen kasvipeitteisyyteen, mutta useimpi-na talvina osuus on ollut selvästi yli puolet.

SATU LEHTONEN

JÄRKI-HANKE

Maatalous tuottaa ekosysteempipalveluita

Järki on Baltic Sea Action Groupin ja Luonnon- ja riistanhoitosäätiön yhteinen hanke. **Sen tavoitteena** on maatalouden vesiensuojelun ja luonnon monimuotoisuuden järkevä edistäminen.

Hanketta rahoittavat muun muassa Louise ja Göran Ehrnroothin säätiö, Sophie von Julinin säätiö, ympäristöministeriö sekä Suomen Kulttuurirahasto. **Järki-hanke julkaisee** nettisivuillaan www.jarki.fi kymmenen järki-iskua. Tänään avattavan huhtikuun iskun aiheena on monituotanto.

Ensimmäinen isku käsitteli kierätysmaataloutta, toinen monimuotoisuutta, kolmas ravinnekuormitusta, neljäs kasvipeitteisyyttä, viides ilmastomuutosta, kuudes maan kasvukuntoa, seitsemäs vesitaloutta ja kahdeksas laidunnusta.